

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з
навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«05 вересня» 2023 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА
ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

для здобувачів освіти
денної форми навчання
освітнього ступеня «Бакалавр»
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Вінниця 2023

Методичні рекомендації щодо підготовки, написання та захисту курсової роботи для студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітнього ступеня «Бакалавр»

РОЗРОБНИК:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансово-економічних дисциплін **Бабій В.М.**

РЕЦЕНЗЕНТИ:

кандидат економічних наук, доцент Вінницького торговельно-економічного інституту Київського торговельно-економічного університету **Гарбар В.А.**

Затверджено Вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» (Протокол № 1 від 30 серпня 2022 року).

Методичні рекомендації розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансово – економічних дисциплін

(Протокол №1 від 30 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри фінансово-економічних дисциплін,

кандидат економічних наук

Н. В. Євдокимова

ВСТУП

Реалізація завдань, пов'язаних з переходом до ринкової економіки, досягнення якісно нового стану суспільства, вдосконалення суспільних і перш за все, виробничих відносин; прискорення соціально-економічного розвитку країни, вимагає якісного покращання професійної підготовки спеціалістів. Підготовка кваліфікованих фахівців у закладах вищої освіти України здійснюється за освітньо-кваліфікаційними рівнями (ступеневою освітою), згідно з відповідними освітньо-професійними програмами або неперервно, залежно від вимог до рівня оволодіння певною сукупністю умінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Логічним підсумком підготовки фахівця є написання та захист курсової роботи.

У цьому значенні така форма роботи над засвоєнням предметних курсів, як підготовка і виконання курсових робіт, має дуже важливе значення. Цінність курсової роботи полягає в тому, що вона є першим кроком на великому шляху самостійної творчості спеціаліста, який повинен вирішувати на довіреній йому ділянці важливі політичні та господарські задачі. Підготовка курсових робіт також сприяє досягненню цілого ряду цілей навчальної та виховної роботи. Вона забезпечує більш глибоке освоєння предмета, який вивчається, в цілому та його окремих розділів; оволодіння студентами діалектичного методу дослідження явищ в суспільстві, набуття навичок самостійної роботи над спеціальною, монографічною і довідковою літературою; освоєння методів збору, опрацювання та аналізу фактичного матеріалу, в тому числі і статистичного, розвиває мислення, вміння вірно викладати свої думки, аналізуючи складні теоретичні проблеми, зв'язувати теорію з практикою, обґрунтовувати необхідність тих чи інших практичних рекомендацій. Велике значення курсової роботи полягає в тому, що вона є ефективною формою контролю за самостійною роботою студентів та їх успішністю.

Курсова робота це, відповідно до «Положення про курсову роботу в Комунальному закладі вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», вид наукової роботи, що передбачає самостійне дослідження студентами актуальних проблем і теоретичне їх викладення відповідно до вимог щодо оформлення результатів наукових досліджень. Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їхнє застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика тісно кореспондується з конкретною навчальною дисципліною, вивчення якої передбачає написання курсової роботи.

Специфіка курсової роботи полягає в тому, що вона займає проміжне місце між роботами реферативного плану (зокрема контрольною), з одного боку, і науково-дослідними (як-то, бакалаврською роботою) з іншого. Написання курсової роботи допомагає студенту систематизувати отримані теоретичні знання з вивченої дисципліни і виявити здатність самостійно осмислювати проблему, займатися

відбором, аналізом та інтерпретацією джерел, обґрунтовувати власну думку, формулювати висновки та пропозиції.

Виконання курсової роботи є першим кроком ознайомлення студента з науковим дослідженням, а тому успішне її написання залежить від чіткого дотримання основних вимог до наукового рівня таких робіт, їх змісту, структури, стилю викладу матеріалу, а також і оформлення. Виконання студентом зазначених вимог формує в нього навички до проведення самостійного наукового дослідження.

При оцінюванні курсові роботи враховується дотримання вимог оформлення роботи, якість самого наукового дослідження, вміння захистити сформульовані положення та висновки.

Роботи оформленні з порушенням державних стандартів і встановлених вимог можуть бути недопущенні до захисту. Невідповідність в оформленні курсової роботи може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи. Дотримання студентом усіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє вихованню у нього належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює певні навички до ведення наукового дослідження, що буде йому корисним в подальшій праці.

I. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи:

- поглиблення, узагальнення та закріплення знань, отриманих студентом під час навчання та їх застосування у комплексному вирішенні конкретної проблеми;
- формування у студентів навичок самостійної роботи над першоджерелами, монографічною, довідковою літературою, фаховими журналами; вміння аналізувати, критично оцінювати і систематизувати матеріал;
- удосконалення вміння пов'язувати теоретичні знання з практичною діяльністю, здійснювати наукове дослідження.

Завданнями курсової роботи є формування умінь і навичок:

- опрацювання спеціальної наукової літератури та матеріалів проведеного дослідження;
- планування і проведення наукового дослідження;
- накопичення і обробки емпіричного матеріалу та його аналіз;
- формулювання висновків та відповідних рекомендацій.

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, практично-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР 04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування

ПР 12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

II. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Затвердження тематики курсових робіт, вибір теми і оформлення індивідуального графіка виконання курсової роботи. Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальних дисциплін коледжу і тісно пов'язуватися з практичними потребами фінансово-економічного фаху.

Тематика курсових робіт з навчальних дисциплін і порядок їх виконання затверджуються рішенням засідання кафедри фінансово-економічних дисциплін.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно на основі затвердженого кафедрою переліку тем з відповідної навчальної дисципліни. Студент має право самостійно сформулювати тему, якщо її нема у переліку; у цьому випадку він узгоджує тему із керівником курсу. Тема роботи обирається з числа вивчених або охоплюваних навчальним планом даного курсу предметів, що входять до навчальних дисциплін коледжу.

У строки встановлені рішенням коледжу студент подає на ім'я завідувача кафедри заяву про затвердження теми курсової роботи і призначення наукового керівника.

Підготовка до написання курсової роботи. Після обрання теми курсової роботи і призначення наукового керівника студент звертається до останнього для

узгодження плану роботи, списку нормативно-правових джерел і рекомендованої літератури, строків написання і порядку захисту роботи.

Цей етап включає обґрунтування теми, мети та завдань, вибір об'єкта, предмета дослідження.

Уже на початку дослідження дуже важливо якомога конкретніше уявити собі загальний результат дослідження, його мету і здійснити процес цілепокладання (спрогнозувати мету). Важливим і необхідним етапом дослідження є конкретизація загальної мети у системі дослідницьких завдань.

При з'ясуванні об'єкта, предмета і мети дослідження необхідно зважати на те, що між ними і темою курсової роботи є системні логічні зв'язки. Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкту.

Визначаючи об'єкт, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається? Разом з тим предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст розгляду об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується. А предметом – те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а суттєва, змістова наукова акція, зорієнтована на виявлення місця і значення предмета. Треба знати, що об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності, яка на даному етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності людини як соціальної істоти (суб'єкта). Предмет дослідження є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і відношень об'єкта, опосередкованих людиною (суб'єктом) у процесі дослідження з певною метою в конкретних умовах.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована увага випускника, оскільки предмет дослідження часто визначає тему курсової роботи, яка вказується на титульному листі як її назва.

Визначення теми, об'єкта і мети дослідження складає по своїй суті єдиний нерозривний процес. Щоб правильно їх визначити слід врахувати логічні зв'язки між об'єктом, предметом, темою і метою дослідження.

Наступний етап дає змогу визначити завдання дослідження на основі проведеного літературного огляду стану проблеми, яка вивчається під кутом зору його мети.

Для проведення літературного огляду з теми дослідження доцільно насамперед

скласти план і продумати його структуру. План повинен відтворювати основний зміст огляду, а структура – форму його втілення.

Завдання дослідження можуть включати в себе наступні елементи:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності явищ, процесів, подальше вдосконалення їх визначення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);

- всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практики труднощів, їх причин, типових особливостей використання. Таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальній літературі, періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження теми.;

- обґрунтування необхідної системи заходів для вирішення даної проблеми (це обґрунтування, з одного боку, спирається на теоретичні дані, отримані автором у процесі вирішення першого завдання свого дослідження, а, з другого, – на матеріали аналізу процесу, тобто на дані вирішення другого завдання дослідження, обґрунтування системи заходів практично співпадає з конкретизацією гіпотези дослідження);

- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально можливих у відповідних умовах результатів вирішення даної проблеми при певних затратах часу і зусиль (як що є така необхідність).

Звичайно, коло завдань дослідження залежить від можливостей самого дослідника, рівня його фахової підготовки і попереднього досвіду наукової роботи, наявності часу та матеріально-технічного забезпечення.

Наступний етап включає розробку програми виконання курсової роботи, методики дослідження та його проведення.

Програма являє собою *план*, в якому зазначені послідовність і зміст етапів теоретичного чи експериментального дослідження.

Методика містить опис методів, систему прийомів, які будуть використані для дослідження. Вона відповідає на запитання: як, яким способом проводити дослідження?

Правильно вибрана методика є запорукою успішного виконання курсового дослідження, не продумана – призводить до помилок, внаслідок яких нагромаджується багато безсистемне зібраного матеріалу, що не дає можливості зробити ніяких висновків.

Для вирішення конкретних завдань дослідження використовуються відповідні *методи*, які класифікуються за різними ознаками. За призначенням розрізняють в одному випадку методи збору фактичного матеріалу, його теоретичної інтерпретації, спрямованого перетворення. В іншому випадку виділяють методи діагностики, пояснення, прогнозування, корекції, статистичної обробки матеріалу і т. ін. За рівнем

проникнення в сутність вирізняють групу методів емпіричного дослідження, заснованого на досвіді, практиці, експерименті, методи обробки матеріалів і методи теоретичного дослідження, пов'язані з абстрагуванням від реальності, побудовою моделей, проникненням у сутність досліджуваного.

Щоб вибрати той чи інший метод, і тим більше для того, щоби визначити групу методів, які дають можливість провести пошукову дослідницьку роботу, необхідно детальніше познайомитися з кожним із них, виявити типові дослідницькі процедури (комплексні методики).

Наведемо найбільш вживані, апробовані й результативні методи, їх групи.

Методи дослідження: науково-історичний, історико-діалогічний, проблемний і логічний аналіз, теоретичний аналіз філософської, економічної, історичної, мистецтвознавчої, педагогічної літератури, дослідження архівних джерел; систематизація та класифікація виявлених фактів та явищ, хронологічний, системно-структурний і ретроспективний методи; порівняння, зіставлення, теоретичне узагальнення, вироблення висновків, метод ситуаційного аналізу, експериментальні методи (діагностичний, констатувальний, формувальний експерименти); праксиметричні методи; методи математичної обробки результатів, чисельні методи із застосуванням комп'ютера.

Зрозуміло, що наведені вище методи є лише прикладом, а для кожного дослідження вони будуть своїми, специфічними, такими, що найбільш повно реалізують поставлену мету та завдання.

Накопичені у процесі чотирьох етапів дані, що мають пряме або опосередковане відношення до теми наукової роботи, прийнято вважати основою наукового дослідження. Узагальнені результати опрацювання літератури знаходять своє місце у змісті I розділу.

Рівень достовірності основних результатів і висновків наукового дослідження підвищується, якщо вони базуються на експериментальних даних.

Наступний етап включає обробку та аналіз літературних джерел, а також формулювання висновків і рекомендацій з цього аспекту дослідження.

Залежно від теми, змісту, масштабів, умов, мети і інших характеристик конкретного педагогічного дослідження техніка, прийоми і напрями обробки отриманих даних можуть бути різними.

Результатом цього етапу дослідження є написання II розділу й коротких висновків до нього, а узагальнення всієї курсової роботи знаходить відображення у **ВИСНОВКАХ**.

На останньому етапі курсової роботи оформлюється, рецензується, остаточно готується до захисту.

Можна розглянути **хід виконання** курсової роботи в такій послідовності:

- Вибір теми, ознайомлення з нею, її обґрунтування.
- Виявлення та відбір літератури з теми.

- З'ясування визначення мети й завдань дослідження та об'єкта,предмета.
- Вивчення та конспектування літератури з теми дослідження.
- Складання попереднього плану роботи, узгодження його з керівником.
- Викладення тексту згідно зі структурою роботи.
- Проведення формувального експерименту, підведення його підсумків.
- Формулювання висновків та рекомендацій
- Написання вступу та огляду літератури з теми дослідження.
- Оформлення списку використаних джерел та додатків.

ІІІ.РОБОТА НАД ТЕКСТОМ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Важливий етап — робота над текстом курсової. Перш за все слід провести **аналіз та обробку обраних джерел**. Працюючи з науковою літературою та документами, студентам необхідно вести конспекти всіх прочитаних джерел задля можливості належним чином оформлювати список літератури до курсової роботи та цитати в її тексті. Для кожного опрацьованого джерела слід скласти бібліографічний запис; виписувати окремі думки та твердження, які можуть стати цитатами, слід дослівно, мовою оригіналу.

Під час опрацювання джерел слід постійно пам'ятати, що основною вимогою, яку ставлять перед студентами, які працюють над курсовими роботами й загалом займаються науковими дослідженнями, є самостійне і творче їх виконання. Не можна не тільки копіювати значні обсяги інформації з будь-яких джерел, але й зловживати цитатами, які лише сполучаються окремими власними фразами. Звичайно, що подібна робота не може бути оціненою позитивно. А тому цитування варто звести до мінімуму і вдаватися до нього лише тоді, коли воно справді необхідне.

Цитуючи, слід дотримуватися кількох формальних правил:

- цитата має бути дослівною;
- цитата не повинна бути надто довгою (не більше одно-двох речень, що містять у собі закінчену думку);
- на одній сторінці роботи не рекомендується розміщати більше двох цитат;
- цитата має подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело;

Після опрацювання різноманітних джерел та літератури виникає необхідність виділення достовірних фактів. Наукові факти це одиниця наукового знання та основа будь-якого дослідження, а тому перевірка їхньої істинності (верифікація) невіддільна від роботи із довідковим апаратом.

Після встановлення фактів постає завдання осмислення та віднаходження зв'язків і залежностей між явищами і подіями, а також і порівняння різних підходів до дослідження теми. В цьому випадку створюється власне наукове знання:

дослідник намагається осмислити і зіставити наявні факти, порівняти варіації трактування цих фактів, відстежити тенденції і закономірності тощо. Це дає студенту можливість реалізувати своє право на власне розуміння феномена чи сюжету, які становлять собою предмет дослідження у курсовій роботі.

Виклад основного тексту. Як правило, матеріалом для більшої його частини виступає перефразовування (переказування) проаналізованих джерел: це означає, що вже на етапі конспектування студент починає писати текст своєї праці. Для уникнення плагіату слід прагнути передати думку автора як найближче до оригіналу з використанням власної лексики; зокрема, рекомендується виділити основні ідеї, змінити структуру речень, використовувати синоніми або слова з подібним значенням, змінювати форми слів тощо. Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці. При цьому наприкінці речень обов'язково мають бути посилання на першоджерела.

Проаналізований і систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів. Кожен розділ висвітлює одне питання, а підрозділ або параграф окрему його частину. Викладати матеріал слід без пропуску логічних ланок, тому, починаючи працювати над розділом, слід зазначити його головну ідею, а також тезу кожного підрозділу. Думки і текст мають бути пов'язані між собою логічно. Весь текст має підпорядковуватися головній ідеї; один висновок не має суперечити іншому, навпаки підкріплювати його; крім того, слід дотримуватися послідовності доказів.

Важливим елементом викладу тексту й одним із багатьох чинників, на які комісія при оцінюванні роботи, є правильне стилістичне оформлення роботи. Перш за все увага звертається на змістовний бік викладу матеріалу: логічність і обґрунтованість, повнота і репрезентативність (тобто, широта використання наукових джерел), загальна грамотність і відповідність стандартам та прийнятим правилам щодо наукових досліджень. Зокрема, при написанні тексту курсової роботи необхідно дотримуватися наукового стилю викладу та прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів. Не рекомендується вживати штампи чи занадто категоричні твердження («Загальновідомо...», «Безперечно...»); вести виклад від першої особи («На мою думку...», «Я спостерігав...», «Я вважаю»); уникати частих повторень слів чи словосполучень тощо.

Завдання дослідження, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мету дослідження традиційно формулюють в залежності від виду роботи при допомозі таких словосполучень: "розробка (оновлення) методологічних засад..., цілісної теоретичної концепції (концепції фінансового регулювання)...; "вироблення нових доктринальних підходів..."; "комплексний (системний) аналіз загальнотеоретичних проблем (проблем

фінансового регулювання)..."; "системний аналіз правового регулювання..." ; "визначити правову природу..."; "розкрити зміст фінансового статусу...".

Завдання дослідження залежно від його виду традиційно формулюють шляхом вживання таких словосполучень, як: "проаналізувати погляди науковців на..."; "дослідити еволюцію (генезис, закономірності розвитку, характер та тенденції змін)..."; "охарактеризувати особливості..."; "визначити характерні риси"; "з'ясувати суспільну (економічну)сутність..."; "проаналізувати сутнісні риси..."; "обґрунтувати ознаки..."; "обґрунтувати об'єктивну необхідність..."; "розкрити правову природу..."; "визначити місце..., показати особливе місце...", "проаналізувати співвідношення..."; "дати визначення поняття...,сформулювати поняття...", "уточнити поняття..."; "розкрити зміст поняття..."; "провести класифікацію..."; "визначити і проаналізувати правовий статус ..."; "дослідити нормотворчу (правозастосовчу) діяльність..."; "проаналізувати порядок (процес, процедуру, стадії, етапи)..."; "розглянути проблеми...", "проаналізувати правозастосовчу практику..."; "показати ефективність фінансового регулювання (функціонування)..."; "проаналізувати зарубіжний досвід..."; "узагальнити вітчизняний і зарубіжний досвід фінансового регулювання та правозастосовчу практику..."; "запропонувати напрями удосконалення...";"окреслити шляхи реформування"; "виробити практичні рекомендації щодо удосконалення..."; "внести пропозиції щодо...".

Після написання основного тексту курсової роботи слід зайнятись опрацюванням висновків та написанням вступу, а також оформленням усього тексту згідно з відповідними вимогами.

IV. СТРУКТУРА ТА ПРИБЛИЗНИЙ ОБСЯГ РОБОТИ

Курсова робота містить:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ (3 стор).
4. Основну частину: (30-35 стор.)
 - 4.1. Теоретичний розділ (15-20 стор.);
 - 4.2. Практичний розділ (10-15 стор.).
5. Висновки (3-5 стор.)
6. Список використаних джерел
7. Додатки.

Загальний обсяг курсової роботи – 40-45 друкованих сторінок.

Титульний аркуш містить:

- найменування навчального закладу; факультету, кафедри.
- прізвище, ім'я, по батькові автора; академічна група;
- тему курсової роботи;

- прізвище, ініціали наукового керівника, його посаду, науковий ступінь та вчене звання;

- місто і рік написання

Теми курсових робіт розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри до 1 березня.

При формулюванні теми керівники не повинні допускати наступних шаблонів:

- «Дослідження питання ...»;
- «Дослідження деяких аспектів ...»;
- «Деякі питання ...»;
- «Матеріали до вивчення ...»;
- «До питання ...».

Зміст подають на другому аркуші курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин курсової роботи, розділів, підрозділів та пунктів. (див. Додаток Б).

У вступі розкривають актуальність і ступінь вивченості досліджуваної проблеми, аргументують доцільність проведення дослідження.

Актуальність теми - обґрунтування актуальності досліджуваної проблеми, її значущість.

При з'ясуванні об'єкта, предмета і мети дослідження необхідно зважати на те, що між ними і темою наукової роботи є системні логічні зв'язки.

Визначаючи мету, треба знайти відповідь на запитання - який результат намагається отримати, яким він його бачить?

При формулюванні мети не слід писати "Вивчення...", "Дослідження...", ці слова відповідають засобу досягнення мети, а не самій меті.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Визначаючи об'єкт, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається?

Предмет дослідження - це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі.

Визначаючи предмет дослідження треба знайти відповідь на запитання: як розглядається об'єкт, які нові відношення, властивості, аспекти, функції розкриває дане дослідження?

Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується. А предметом - те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Основна частина курсової роботи складається з двох розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу та підрозділу формулюють короткі висновки.

У теоретичній частині роботи подається аналіз літератури з проблеми, яка досліджується. Його можна подати під назвами: "Розвиток ідеї...", "Теоретичні засади...", "Наукові основи...", "Розвиток уявлень про...", "Становлення та

розвиток..." та ін.

У практичній частині описуються емпіричні дослідження, проведені автором роботи, та їх результати. Подається детальний опис групи досліджуваних, методів та окремих методик досліджень. Основна увага у практичній частині приділяється аналізу результатів, отриманих в процесі дослідження, та їх інтерпретації. Інтерпретація результатів дослідження не повинна обмежуватися констатацією отриманих фактів, вона мусить містити спробу їх наукового пояснення, а також власну думку автора роботи про предмет, який вивчається, та отримані результати.

У висновках коротко формулюють результати, отримані у процесі роботи, викладають основні наукові та практичні результати дослідження, аргументуючи їх кількісними та якісними показниками, зазначають, наскільки підтвердилися робочі гіпотези. Висновки повинні інформувати про досягнення мети дослідження і виконання конкретних поставлених завдань. Залежно від тем у висновках також формулюються рекомендації щодо вирішення досліджуваної проблеми. У цілому висновки повинні давати відповіді на наступні запитання:

Навіщо зроблено дане дослідження? Що зроблено? Чому отримані такі результати? Як можна пояснити той чи інший факт? До яких висновків прийшов автор?

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання українською мовою, потім - іноземними.

У список літератури включаються усі використанні автором роботи літературні джерела незалежного від того, де вони публікуються (в окремому виданні, у збірці, журналі, газеті тощо), а також від того, є чи немає у тексті курсової роботи посилання на джерела, цитувались або не цитувались останні, але були використані автором у ході роботи.

При написанні курсової роботи студент повинен опрацювати не менше 20 джерел.

У додатках містяться анкети, таблиці, схеми, бланки документів, тести, питання до бесід, інтерв'ю, протоколи спостережень, графіки тощо. Додатки нумеруються, продовжуючи нумерацію після списку літератури, але їх обсяг не включається у обов'язкову кількість сторінок курсової роботи

V. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера на аркушах білого паперу формату А4. При друкуванні тексту роботи необхідно залишати поля таких розмірів: зліва - до 30 мм, справа - 10 мм, зверху - 20 мм та знизу - 20 мм. Текст роботи набирається шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів, лінійки розміщуються з інтервалом 1.5.

Титульна сторінка: перша сторінка оформляється як титульна, на ній немає

колонтитула, немає також і номера сторінки.

Зміст. Він відповідає планові роботи, про який йшлося вище. Єдиною відмінністю є зазначення номерів сторінок. Вказується лише номер початкової сторінки пункту плану.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, таблиць, малюнків, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою роботи є титульний лист, на якому номер сторінки не ставиться. На наступних сторінках номери проставляються у правому верхньому куті сторінки без крапки після цифри.

Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапки не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Після номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

20

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СИСТЕМІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЕПРЕСИВНОГО РЕГІОНУ

1.1. Депресивний регіон у системі забезпечення соціально-економічної безпеки

Проблематика депресивного стану, посилення дисбалансу у забезпеченні соціально-економічної безпеки, поглиблення поляризації та розриву у темпах та

Кожен наступний абзац починається відступом 1.25 см. Між абзацами немає додаткових інтервалів.

Заголовок будь-якої зі структурних частин не може знаходитися в кінці аркуша, після нього мусять бути принаймні два рядки тексту, що знаходяться на відстані 5 мм від заголовка.

Жоден заголовок не може закінчуватися крапкою. Якщо він довший одного рядка, то не слід вживати перенесення (поділу) слів; наступний рядок повинен починатися з того самого відступу.

Заголовки структурних частин курсової роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ...**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами симетрично до тексту 14 жирним шрифтом.

Заголовки змісту, вступу, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків, списків позначень та скорочень повинні бути розміщені по центру рядка і

написані великими літерами звичайним жирним шрифтом розміром 14 пунктів . Після заголовку пропускається один рядок.

Кожен розділ починається з нового аркуша. Розділи позначаються арабськими цифрами. Заголовок розділу має бути розміщений в наступному рядку під номером, по центру рядка. Всі назви пишуть великими літерами звичайним жирним шрифтом.

Розділ може поділятися на підрозділи, які в свою чергу, можуть ділитися на дрібніші структурні частини. Не бажано, щоб ступенів поділу було більше ніж чотири.

Підрозділ і перший його ступінь поділу позначаються арабськими цифрами і починаються без відступу з лівого боку рядка. Треба зберігати невеликий відступ від попереднього тексту між розділами і підрозділами. Це допомагає переключити увагу читача і надати структурі роботи графічної виразності. Заголовок підрозділу пишеться малими прописними літерами жирним шрифтом розміром 14 пунктів. Заголовок першого ступеня поділу теж пишеться малими прописними літерами жирним шрифтом, але додатково позначається ще й курсивом.

Таблиці, рисунки (ілюстрації) подаються безпосередньо після абзацу, де вони згадані вперше або на наступній сторінці: Рисунок 1.3. або Таблиця 2.1., що означає третій рисунок другого розділу або друга таблиця першого розділу. Позначка Таблиця 1.2 ставиться у правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці, який розміщується над таблицею. Позначка Рисунок 1.2 та назву рисунка розміщують під ілюстрацією. Заголовки граф в таблиці слід починати з великої літери, підзаголовки – із малих, якщо вони є продовженням заголовків, та з великих, якщо вони є окремими реченнями. При переносі частини таблиці на інший аркуш слово “Таблиця”, номер її і назву вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова Продовження таблиці 1.2.

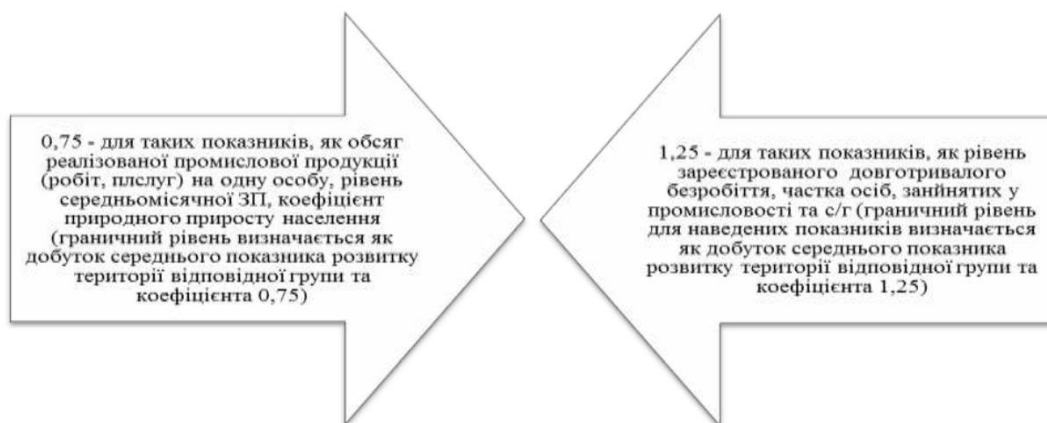

Рис. 1.3. Коефіцієнти визначення граничного рівня відхилення соціально-економічних показників розвитку територій [137]

Показники оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону*

Блоки показників	Групові показники	Часткові показники оцінки	X _n
1	2	3	4
Базовий	Розвиток виробництва та сфери послуг регіону	Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу, грн	X ₁
		Обсяг реалізованої продукції на одну особу, грн	X ₂
		Інвестиції в основний капітал на одну особу, грн	X ₃
		Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одну особу, грн	X ₄
		Обсяг роздрібного товарообороту підприємств на одну особу, грн	X ₅

При написанні роботи потрібно давати посилання на літературні джерела, з яких запозичені матеріали. Оформлення посилання в тексті: [3, 63] – означає, що цитата запозичена із 63 сторінки 3 джерела в бібліографії. Посилання на декілька видань оформлюється так: [5; 7; 10; 23] (вказуються порядкові номери у списку джерел без посилання на сторінки). В окремих випадках, коли номер сторінки вказати неможливо, скажімо в Інтернет-публікації, то посилання оформляється так: [23], де 23 – номер джерела у списку.

При посиланні на ілюстрацію вказують Рисунок 1.2, на таблицю – у Таблиці 1.3.

Числа та знаки у тексті. Великі круглі числа (тисячі, мільйони, мільярди) зручніше писати у вигляді поєднання цифр із скороченням тис., млн., млрд., наприклад, 6 тис., 12 млн., 14 млрд.

Знак №, §, % у тексті може стояти тільки біля цифри. Якщо такий знак застосований без поєднання з числом у цифровій формі, то його замінюють словом.

Довільні скорочення слів застосовувати неприпустимо. Щоб правильно користуватись скороченнями, слід звертатись до словників прийнятих скорочень, які можна знайти у довідкових виданнях.

Оформлення бібліографічного списку.

У тексті роботи після висновків подають “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”. Цей список повинен містити повний бібліографічний опис будь-яких документів, наукових праць та довідкової літератури, використаних автором у будь-якій формі. Список доцільно поділити на кілька розділів, у яких згрупувати різні види літератури (джерела, наукова література, довідкові видання). У кожній частині Списку... подаються повні бібліографічні назви публікацій із зазначенням загальної кількості сторінок, а у статтях - перша і остання сторінки. Назви розміщуються за алфавітом - спочатку кириличні видання, потім видання латиною. Записи розташовують в алфавітному порядку за прізвищами авторів або перших слів назв творів, записаних без автора. Авторів, які мають однакові прізвища записують в алфавітному порядку їхніх ініціалів. Праці одного автора записують за алфавітом перших букв назв його праць. Праці одного автора з однаковою назвою записують за

хронологією.

Ілюстрації. У курсових роботах слід використовувати лише штрихові ілюстрації і оригінали фотознімків. Фотознімки розміром меншим за формат А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст). Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Додатки. За потреби до додатків доцільно включати таблиці, ілюстрації, які допомагають кращому сприйняттю матеріалу. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. В правому верхньому кутку малими літерами з першої великої друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А. Додатки нумеруються великими літерами А,Б,В.... крім Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї.

VI.ЛІТЕРАТУРНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Особливу увагу при написанні курсової роботи потрібно звертати на мову та стиль викладу матеріалу. Для вираження логічних залежностей в мові є спеціальні функціонально-лексичні:

- засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже, таким чином та ін.);
- заперечення (проте, тим часом, але, тоді як, тим не менше, аж ніяк);
- причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, внаслідок цього, крім того, до того ж);
- перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до., звернімося до..., розгляньмо..., зупинимося на..., розглянувши, перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...);
- підсумок, висновок (отже, таким чином, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок..., підсумовуючи, слід сказати...);
- засобами логічного зв'язку можуть слугувати займенники, прикметники і дієприкметники (даний, той, такий, названий, вказаний та ін.);
- визначення логічних зв'язків між частинами висловлювань (можна навести результати..., як показав аналіз..., на підставі отриманих даних..., підсумовуючи сказане..., звідси випливає, що... та ін.).

Дієслово і дієслівні форми несуть у тексті особливе інформаційне навантаження.

Автори наукових праць звичайно пишуть "проблема, яка розглядається", а не "проблема, яка розглянута".

У науковій мові дуже поширені вказівні займенники "цей", "той", "такий". Вони не тільки конкретизують предмет, а й визначають логічні зв'язки між частинами висловлювання (наприклад, "ці дані служать достатньою підставою для висновку...").

Займенники "щось", "дещо", "що-небудь" через неконкретність їхнього значення в тексті, як правило, не використовуються.

У науковій роботі використовують такі сполучники підрядності "завдяки тому, що", "тоді як", "тому що", "замість того щоб", "з огляду на те, що", "зважаючи на те, що", "внаслідок того, що", "після того, що", "в той час як" та ін. Особливо часто використовуються похідні прийменники "протягом", "відповідно до...", "згідно з...", "у результаті", "на відміну від...", "поряд з...", "у зв'язку з..." та ін.

Безособові, неозначено-особові речення в тексті наукових робіт вживаються при описі фактів, явищ та процесів. Називні речення використовуються в назвах розділів, підрозділів і пунктів, у підписах під рисунками, діаграмами, ілюстраціями.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу, можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень ("за повідомленням", "за відомостями", "як свідчить", "на думку", "за даними", "на нашу думку" та ін.).

При згадуванні в тесті прізвищ (учених дослідників, практиків) ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (К.Д. Ушинський, а не Ушинський К.Д.).

Діловий і конкретний характер опису явищ, які вивчаються, майже повністю виключає емоційно забарвлені слова та вигуки. Так, експерименти описуються звичайно за допомогою особових дієслівних форм на -но і -то (одержано, вирішено, проаналізовано та ін.).

Стиль писемної наукової мови — це безособовий монолог. Тому виклад звичайно ведеться від третьої особи. Стало неписаним правилом у роботі замість "я" використовувати "ми". Ставши фактом наукової мови, займенник "ми" зумовив цілу низку нових похідних словосполучень, наприклад, "на нашу думку". Проте нагромадження в тексті займенника "ми" справляє малоприємне враження. Тому автори наукових праць використовують й інші звороти без цього займенника, зокрема конструкції з неозначено-особовими реченнями. Аналогічну функцію виконує речення з безособовими дієприслівними формами на -но і -то ("Розроблено комплексний підхід до вивчення...").

VII. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Остаточний варіант написаної та відповідно оформленої курсової роботи подається керівнику не пізніше як за 10 днів до дня захисту. Керівник визначає ступінь готовності роботи, відповідність її вимогам і рекомендує допустити до

захисту. Робота, що полягає доопрацюванню, повертається студенту і повинна бути здана повторно у тижневий термін.

У випадку невиконання чи несвоєчасного подання курсової роботи студент не допускається до захисту.

Робота не допускається до захисту і не зараховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

Строк захисту курсової роботи визначається відповідно до графіка, затвердженого заступником директора з навчальної роботи. Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі трьох викладачів коледжу за участю керівника курсової роботи. Захист курсової роботи здійснюється студентом перед науковим керівником та іншими членами комісії.

Рецензію на курсову роботу надає керівник курсової роботи. Особливу увагу в ній слід звернути на таке: актуальність теми; вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань; наявність у роботі особистих пропозицій і рекомендацій, їхня новизна, перспективність, практична цінність; достовірність результатів і обґрунтованість висновків студента; стиль викладання та оформлення роботи; недоліки роботи. Рецензент оцінює курсову роботу за стобальною системою.

Захист полягає у наступному: попередньо ознайомившись з рецензією на курсову роботу, студент презентує роботу з допомогою технічних засобів, дає пояснення по суті критичних зауважень до роботи, відповідає на питання наукового керівника та інших членів комісії, обґрунтовує свої висновки додатковими аргументами. При оцінці курсової роботи враховується не тільки її зміст, але й результати захисту. Результати захисту курсової роботи оцінюються за стобальною шкалою.

Комісія з захисту визначає оцінку і науковий керівник ставить її у відомість, залікову книжку студента та титульний аркуш роботи.

Захист включає:

- Виступ здобувача освіти (5-7 хвилин) в супроводі презентації: обґрунтування теми; коротке повідомлення змісту роботи; ознайомлення з метою дослідження та його реалізацією; висновки і пропозиції студента.
- Відповіді здобувача освіти на запитання.
- Виступ керівника.
- Оцінка курсової роботи.

VIII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

- Уміння поставити проблему та обґрунтувати її актуальність.
- Рівень опрацювання теми, повнота її розкриття.
- Повнота аналізу літературних джерел.

- Методологічна грамотність.
- Адекватність застосованих методів дослідження.
- Якість інтерпретації та аналізу отриманих результатів.
- Відповідність висновків гіпотезі та меті дослідження, коректність висновків.
- Творчий підхід, самостійність, оригінальність в опрацюванні матеріалу.
- Мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу; коректність цитувань, оформлення бібліографії.
- Правильність та акуратність оформлення курсової роботи.
- Доповідь на захисті, її відповідність виконаній роботі та інформативність щодо отриманих результатів, культура мовлення.
- Використання під час захисту засоби унаочнення та якість їх виконання.
- Уміння відповідати на запитання.

Захищені курсові роботи студентам не повертаються і зберігаються у фонді коледжу. Курсові роботи зберігаються протягом одного року, потім списуються в установленому порядку.

Відповідно до навчального плану спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування студенти 3 курсу виконують курсову роботу на вибір за однією з дисципліни «Фінанси», «Страхування», «Банківська справа». Курсова робота – індивідуальне завдання навчально-дослідницького, творчого характеру, що передбачає поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів при вивченні даної дисципліни.

У процесі виконання курсової роботи студенти вивчають законодавчі і нормативно-інструктивні документи, економічну літературу, публікації у періодичних виданнях та збірниках наукових праць. Така робота студентів сприяє систематизації та розширенню теоретичних і практичних знань, а також закріпленню набутих умінь і навичок.

Курсова робота з дисципліни «Банківська справа» приє закріпленню, поглибленню і узагальненню знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення предмета. Метою є формування системи знань у галузі організації і технології здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг, банківської системи та інфраструктури. Завдання роботи полягають у вивченні методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг; набуття вмінь виконувати конкретні операції банківської діяльності.

Перший розділ містить огляд джерел інформації з теми, тобто теоретичні основи питання, що досліджується. Студент вивчає сутність, можливі підходи щодо класифікації, періоду і умов виникнення та розвитку діяльності банків (банківської системи) за темою, дискутуючи з різними вченими-економістами щодо конкретної проблеми, порівнюючи вітчизняний та світовий досвід. Обов'язковим є формулювання власних висновків та посилання на те, якого саме підходу дотримується автор при написанні роботи. Також в даному розділі проводиться

дослідження та аналіз забезпечення можливостей проведення банками обраної діяльності (операції). Забезпечення передбачає технічні, кадрові, інформаційні та інші параметри, які впливають на організацію діяльності банку за обраним напрямом. Обов'язковим є вивчення офіційних законодавчих та нормативних документів, які регламентують обраний вид діяльності банку на Україні. Все це дозволить визначити і сформулювати коло проблемних питань, пов'язаних з предметом дослідження та сформулювати власну точку зору. Курсова робота в певній мірі може мати реферативний характер, тому слід звернути увагу на необхідність посилення на використанні джерела інформації в цьому та інших розділах курсової роботи. Другий розділ включає методичні підходи щодо проведення обраного для дослідження напрямку діяльності банків. В розділі розкривається зміст операцій (згідно з темою), правила їх здійснення, порядок оформлення. Дається характеристика, правила та методика заповнення і ведення необхідних банківських документів, порядок здійснення контролю за операціями. В додатку до курсової роботи подаються копії необхідних документів. Документи обов'язково повинні бути заповненими. Наприкінці розділу робляться лаконічні висновки. У розділі подається повне і системне викладення конкретної проблеми на підставі фактичного статистичного матеріалу, який оформлюється в таблицях, схемах, рисунках, графіках. Якщо обсяг матеріалу великий, то його слід помістити в кінці роботи в додатках. Проводиться аналіз розвитку банківської системи України (якщо подальше висвітлення базується на матеріалах конкретного банку – наводиться аналіз цього банку з точки зору його місця в банківській системі). Особлива увага повинна приділятися характеристиці умов та періоду виникнення виду діяльності банків, який досліджується. Проводиться дослідження обсягів, тенденцій розвитку у порівнянні або з використанням даних вітчизняної практики та світового досвіду розвитку банківської системи. Аналіз проводиться з використанням даних фінансової звітності мінімум за три роки.

Написання курсової роботи з дисципліни *«Гроші та кредит»* сприяє глибшому науковому розумінню проблем грошей, грошового обігу, кредитних відносин та банківської справи є необхідним компонентом формування професійних економічних знань студентів.

У першому (теоретичному) розділі обґрунтовуються й досліджуються методологічні та теоретичні аспекти обраної теми роботи, визначаються методи, способи, інструменти, напрями реалізації процесів та явищ. В даному розділі студент подає огляд наукової літератури з теми дослідження, окреслює основні етапи розвитку наукової думки, визначає дискусійні питання, здійснює критичний аналіз різних точок зору, у наукових монографіях, періодичних виданнях, законодавчих та нормативних актах, висловлює особистий погляд на розв'язання дискусійних питань. Бажано завершити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень, щодо визначеного об'єкту і предмету дослідження.

Досліджуючи історію формування та розвитку обраного об'єкта як у світі, так і у нашій державі (центральні банки, комерційні банки, Світовий банк, Міжнародний

валютний фонд), варто представити етапи еволюції та їхні характеристики у хронологічному порядку.

Особлива увага приділяється дискусійним проблемним питанням: різні точки зору необхідно критично проаналізувати, і на основі цього сформулювати і аргументувати свою думку. Перший розділ має бути наповнений схемами та теоретичними узагальненнями.

У другому (розрахунково - аналітичному) розділі відповідно до поставлених завдань проводять всебічний аналіз досліджуваної проблеми, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення досліджень, подають економічні чи правові характеристики об'єкту дослідження. Правовий або фінансово-економічний аналіз проводиться на основі даних нормативних документів, бухгалтерської та фінансової звітності, статистичних та інших матеріалів. В кожному розділі роботи студент повинен продемонструвати реалізацію індивідуального завдання, отриманого від наукового керівником.

Інформаційною базою виступає фактичний цифровий матеріал із періодичних фахових видань, таких, як "Вісник НБУ", "Банківська справа", "Фінанси України" та із офіційних сайтів національних і міжнародних фінансово-кредитних установ. Результати аналізу необхідно подавати у таблицях, діаграмах та графіках.

На основі аналізу дослідженого матеріалу, особистих спостережень і критичної оцінки студент розкриває дійсний стан банківської чи небанківської фінансово-кредитної установи (або установ), грошового ринку, грошової системи, грошового обороту, валютного ринку, кредитування, інфляційних процесів, причини виявлених недоліків даних об'єктів, можливості підвищення ефективності їх функціонування.

На базі теоретичного узагальнення і аналізу обраної як предмет дослідження проблеми розробляються і обґрунтовуються рекомендації з підвищення ефективності роботи банку в контексті об'єкта дослідження із застосуванням нових методик, запозиченням та адаптацією зарубіжного досвіду, використанням економіко-математичних методів у межах досліджуваної проблеми.

Рекомендації та пропозиції повинні мати наукову мотивацію та впливати з аналізу фактичного матеріалу, тобто з аналітичного розділу. Обов'язковою складовою другого розділу є обґрунтування практичного використання запропонованих у роботі рекомендацій.

«Фінанси» – одна з базових загальноекономічних дисциплін підготовки бакалаврів зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Засвоєння теоретичних засад фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, що розкривають конкретні питання організації фінансів у різних ланках фінансової системи.

У першому розділі основної частини курсової роботи з дисципліни «Фінанси» необхідно проаналізувати особливості фінансових відносин у різних сферах фінансової системи, а саме: розглянути сутність, класифікацію, види, форми та методи організації фінансових відносин. Цей розділ виконується на основі аналізу літературних джерел, законодавчих і нормативних актів і присвячується огляду літератури за темою, обраною для дослідження. Студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю темою, стисло аналізуючи роботи провідних

науковців та спеціалістів. Він повинен дослідити вирішення проблем, що дозволить визначити і сформулювати власну точку зору. Перший розділ курсової роботи певною мірою має теоретичний характер, тому слід звернути увагу на необхідність посилання на використані джерела інформації.

У другому розділі, поглиблюючи тематичну спрямованість роботи, студент досліджує особливості практичного вирішення фінансових питань на прикладі конкретного підприємства (установи), галузі економіки, сфери виробництва, ланки фінансової системи. Студент повинен виконати детальний аналіз та оцінку фактичного стану досліджуваної проблеми. Зміст другого розділу базується на використанні статистичного і фактичного матеріалу, зібраного і певним чином узагальненого.

Всебічний ґрунтовний аналіз теоретичних, методичних і практичних засад повинен бути основою курсової роботи, на його підставі формуються подальші висновки та пропозиції. Заключний розділ узагальнює результат усієї попередньої роботи. Метою цього розділу є розроблення й обґрунтування висновків і практичних пропозицій, направлених на вирішення проблем, що досліджувались у курсовій роботі.

Курсова робота включає додатки, які повинні відповідати обраній темі дослідження і містити в собі необхідні матеріали, які були базою для проведення дослідження (інструктивний та звітні матеріали, матеріали фінансової та статистичної звітності, проміжні розрахунки економічних та фінансових показників, таблиці допоміжних матеріалів, інші допоміжні матеріали, що мають прикладне значення тощо).

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ	5
1.1 Сутність і принципи банківського кредитування	5
1.2 Види банківського кредиту	13
РОЗДІЛ 2. КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ	18
2.1. Аналіз стану банківського сектору.	18
2.2 Аналіз динаміки процентних ставок комерційних банків	25
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36
ДОДАТКИ	38

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 №2121-III.// . // Урядовий кур'єр. - 2001. - №8. – С. 10-42.
2. Положення та рекомендації НБУ щодо визначення фінансового стану позичальника. Постанова Правління НБУ №279 від 06.07.2000.
3. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу. Постанова Правління НБУ №189 від 14.05.2003.
4. Положення «Про кредитування». Постанова Правління НБУ №246 від 28.09.95.
5. Банківські операції: навч. посіб. / О.Т. Левандовський, П.Е. Деметер. – К.: Знання, 2012. – 463 с.
6. Болгар Т.М. Проблемні кредити у банківській діяльності в умовах фінансової кризи: монографія / Т.М. Болгар. – Кременчук: Видавництво ПП Щербатих О.В., 2013. – 368 с.
7. Гончаренко В. Кредитна операція: принципи фінансово-господарського механізму та проблеми відродження в Україні // Банківська справа. – 2015. – №3. – С.83–90.
8. Гроші та кредит: Підручник / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2001. – 602с.
9. Жукова Н. Особливості кредитування комерційними банками суб'єктів господарювання в Україні// Банківська справа. – 2016. – №2. – С.65–72.
10. Ілляшенко С. Кредитні ризики та створення резервів для їх покриття // Вісник НБУ. – 2018. – №7. – С.39-41.
11. Калина А.В., Кощеев А.А. Работа современного коммерческого банка: Учеб.-метод. пособие. – К.: МАУП, 2017. – 224с.
12. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 р. № 2654- XII із змінами [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.

ЗАТВЕРДЖУЮ

заступник директора

з начальної роботи

_____О.В.Когутюк

ГРАФІК
виконання курсових робіт
студентами _____ групи
факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
у 20__-20__ н.р.

№ з/п	Етапи виконання курсових робіт	Календарні терміни виконання	Відмітки про виконання
1	Затвердження тематики курсових робіт	До 01.03. р.	
2	Видача завдань студентам	До 01.04. р.	
3	Настановні консультації керівників курсових робіт	До 01.05. р.	
4	Видача індивідуальних графіків виконання курсових робіт	До 01.09. р.	
5	Подання студентами керівникові курсової роботи планів і тез курсових робіт	До 01.10. р.	
6	Подача студентами керівникові курсової роботи чорнового варіанту 1-2 розділів з додатками	До 01.03. р.	
7	Подача студентами керівникові курсової роботи чорнового варіанту з додатками та висновків	До 01.05. р.	
8	Попередній захист курсової роботи	21.05 р.	
9	Подання студентами чистового варіанта курсової роботи на рецензування	До 04.06. р.	
10	Захист курсових робіт і оформлення залікових відомостей	18.06. р.	

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

«___» _____ 20__р.

_____ Оксана КОГУТЮК

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ГРАФІК

виконання курсової роботи
студентки __ курсу ____ групи

(прізвище, ім'я, по батькові)

з дисципліни:**на тему:****науковий керівник:**

№ з/п	Етапи виконання курсової роботи	Календарні терміни виконання	Фактичний термін виконання	Відмітка про виконання (підпис керівника)
1.	Затвердження тематики курсових робіт на засіданні циклової комісії	до 01.03.20 р.	21.02.20 р.	
2.	Видача завдань курсової роботи студенту	до 01.04.20 р.	23.03.20 р.	
3.	Настановчі консультації керівника курсової роботи	до 01.05.20 р.	13.04.20 р.	
4.	Подання студентом проекту плану курсової роботи	до 31.10.20 р.	09.11.20 р.	
5.	Подання студентом бібліографії, змісту, вступу курсової роботи	до 30.11.20 р.	30.11.19 р.	
6.	Подання студентом 1 розділу курсової роботи	до 22.02.20 р.	22.02.20 р.	
7.	Подання студентом 2 розділу курсової роботи	до 22.02.20 р.	22.02.20 р.	
8.	Подання студентом висновків та додатків до курсової роботи	до 22.04.20 р.	22.04.20 р.	
9.	Попередній захист курсової роботи	до 06.05. 20 р.	06.05.20 р.	
10.	Подання студентом курсової роботи на рецензування	до 24.05.20 р.	24.05.20 р.	
11.	Захист курсової роботи і оформлення залікових відомостей	до 08.06.20 р.	06.09.20 р.	

Додаткова інформація:

Участь в конференції _____

(назва, сертифікат участі додається до курсової)

Наукова стаття _____

(назва статті, де надрукована, ксерокопія додається до курсової)

Допуск до захисту _____

(дата, підпис завідувача відділення)

Загальна оцінка _____

Керівник роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Декан факультету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

